

Krisztus feltámadott

János 20,1-10

Húsvét I. napja

1953. április 5.

A felolvasott igében egy szemtanú beszél el az első húsvétot. Nem történelmet akar írni. Ezért nem helyez súlyt arra, hogy mindent elmondjon s mindent pontos időrendi egymásutánban örökösen meg. Élményét akarja szavakba önteni, s továbbadni. Ezért remeg benne leírásában annak a felejthetetlen, szürkülő húsvéti hajnalnak minden izgalma, egyben minden apró részlete is. Nem nevezi meg magát. Csak annyit mond magáról, hogy ő az a másik tanítvány, akit Jézus szeret vala. Tudjuk, hogy ez a tanítvány János.

1. Mindenekelőtt a húsvéti tényről beszél.

A húsvéti tény egy üres sír. Ezt látja a szürkületben Mária Magdaléna, ezt látja - már a felkelő nap fényében - maga János is. Ezt állapítja meg Péter, aki be is megy a sírba, átvizsgál ott mindent. Erről tesznek bizonyosságot a sír őrizetére kirendelt katonák. Még az ellenségei sem merik letagadni. (Máté 28,11-15). Az üres sír mindenki által elismert húsvéti tény.

Miért nem ad Jézus az övéinek mindjárt valami ellenállhatatlanabb ténybeli bizonyítékot feltámadásáról? Miért nem jelenik meg azonnal, megmutatva magát ország-világ előtt? Azért, mert Jézus azt akarja, hogy övéi az igének és ne a szemüknek higgyenek. Az ige ugyanis világosan beszél a Messiás feltámadásáról. Utólag maga János is megállapítja (9. v.), hogy az íráskok, tehát már az Ótestamentum is beszél arról, hogy a Messiásnak fel kell támadnia a halálból. Meg van írva, hogy Isten nem engedi, hogy az Ő szentje rothadást lásson, s ezért nem hagyja őt a Seolban, az alvilágban (Zsolt 16,10). Hóseás még a feltámadás időpontját is megmondja: „Harmadik napon feltámaszt minket, hogy éljünk az ő színe előtt” (6,2). Jézus maga is többször megmondotta övéinek, hogy fel fog támadni s az időpontot sem titkolta el előlük: harmadnapon fel fog támadni (Máté 16,21). Búcsúbeszédében is így vigasztalja tanítványait: „Ismét meglátlak majd titeket és örülni fog a ti szívetek” (Ján 16,22). Ezt jövendölte előre nekik. Jézusnak fáj, hogy övéinek nem volt elég az ige, ennyi és ilyen világos beszéd. Ezért tett - s tegyük hozzá ezek után: joggal - szemrehányást tanítványainak feltámadása után a hitetlenségükért (Márk 16,14). Óh, milyen csodálatos lett volna a húsvét, ha nemcsak angyalok és fegyveres örök lettek volna a feltámadás szemtanúi, hanem szombat este, mikor feljött a hajnalcsillog, s véget ért az ünnep kötelező csendje, a tanítványok kimentek volna a sírhoz, s ott leültek volna tisztos távolban az öröktől: várni Jézust. Az örök kérdésére pedig bizonyosságot tettek volna arról, hogy Jézus ígérete szerint fel fog támadni harmadnapon, ők tehát kijöttek, hogy fogadhassák őt, ha majd kijön a sírból! Lehet, hogy kinevették volna őket az örök, lehet hogy eszelősöknek tartották volna őket, de mikor hajnalban a sziklarobaj is túlharsogta volna a tanítványok üdviválgása: Hozsánna néked, Jézus!, akkor az bizonyosan nemcsak Jézust, a tanítványokat, hanem ezeket a fegyveres öröket is megrendítette volna. De hát ez is a Megváltó szenvedéseibe tartozik, hogy mikor feltámad, csak angyalok fogadják őt.

Elég-e neked húsvéti ténynek az üres sír, vagy hitetlenséged más és nagyobb ténybeli bizonyítékot kíván? Ne szomorítsd feltámadott Uradat azzal, hogy az ige számodra nem bizonyíték!

2. János ezután a húsvéti magyarázatról beszél.

A tény magyarázatot követel. Ez elől a követelés elől csak úgy lehet ideig-óráig megszökni, ha az ember egyszerűen letagadja a tény, mely kellemetlen neki. Érdekes, hogy Jézus ellenségei meg sem kísérelték letagadni az üres sír tényét. Pedig meg lett volna erre a lehetőségük. Ha a főpapok és farizeusok a jelentéstételre a városba szaladó, megijedt öröket visszaparancsolják a sírhoz, újra ráhengerítetik a sír szájára a nagy követ, hivatalos pecséttel újra lepecsételik, az őrséget újra felállítják, nyoma sem lett volna a feltámadásnak akkorra, amikor az asszonyok jönnek a sírhoz. A szürkületben az őrségen kívül talán senki sem vette volna észre. A kegyelettől indított asszonyokat vissza lehetett volna parancsolni a sír felnyitásától a feltörhetetlen hivatalos pecsét tiszteletben tartásával, az öröket, saját érdekükben is, hallgatásra lehetett volna bírni, s ezt egy kis pénzáldozat jól elősegítette volna. Így „megszűnt” volna az üres sír kellemetlen ténye. Mindezt azonban nem merik megkísérelni. Tudják, hogy az az üres sír ott Arimathiai József kertjében nem őrizhető örökké éjjel és nappal. Egyszer mégis csak kitudódik, hogy a pecsét nem holttestet, hanem egy hazugságot takar. A tény letagadása helyett tehát a tény megmagyarázásához fordulnak.

Akinek nem kell a hit magyarázata, az mindig az emberi értelem spekulációra kénytelen rászorulni. Érdekes, hogy itt Jézus hívei és ellenségei egy vonalon futnak. Mindegyik azzal magyarázza az üres sírt, hogy tetemrablás történt. Mária Magdaléna is azzal a hírrel lohol Péterhez és Jánoshoz: Elvitték az Urat a sírból! (Ján 20,1), s a főpapok és vitézek is ezt híresztelik: Ellopták a Jézus holttestét a sírból (Máté 28,18). Mindegyik a másikra fogja. A hívek a főpapokra gyanakodnak, a főpapok a tanítványokat vádolják. A hívek azonban hiszik is ezt a magyarázatot, a főpapok és a katonák azonban tudják, hogy hazudnak.

A spekuláció magyarázata azonban mindig több hitet követel, mint a hit magyarázata. Nehéz elhinni, hogy a megriadt tanítványok, akik közül az egyik elárulta, a másik még azt is letagadta, hogy egyáltalában ismeri, a többiek pedig egynek kivételével még mutatkozni sem mertek a keresztnél, most egyszerre ilyen vakmerőek lennének. Azt is nehéz elhinni, hogy az örök olyan mélyen elaludtak, hogy közben felébresztésük nélkül sírt lehet feltörni, s egy nehéz holttestet belőle elcipelni. Azt meg egyáltalán nem lehet elhinni, hogy a tanítványok megtámadták az örököt, lefegyverezték őket, s úgy vitték el, mint valami győzelmi zsákmányt a Jézus holttestét. Egy holttestet pedig úgy elrejtetni, hogy sohase akadjanak a nyomára, egyenesen lehetetlen. A hit magyarázata egy csodában hisz, az emberi spekuláció magyarázata a csodák egész sorozatában kénytelen hinni.

A hit egyszerű magyarázatával tudsz-e megállani a húsvéti tény előtt, vagy te is még a spekuláció szövevényében gyötrődsz?

3. A húsvéti valóságról is beszél ezután János apostol.

A valóság az, hogy Jézus feltámadott. Nem tudta fogvatartani a sír. Ez a feltámadás egészen különleges. Mária Magdaléna, akinek nem sokkal ezután a jelenet után megjelent a feltámadott Úr, azt gondolja, hogy úgy támadt fel, mint pl. a naini ifjú, Jairus leánya, vagy Lázár. Ezért akarja őt földi módon üdvözölni. Jézus feltámadása azonban egészen más, mint az általa feltámasztottaké. Azok fölött csak egy időre tört meg a halál hatalma. Meg tudtak szökni egy időre a halál börtönéből, de a halál utánuk jött, s egy idő múlva mégiscsak meg kellett nekik is halniuk. Jézus azonban örökre megszabadult a haláltól. Feltámadása nem visszatérés az ideigvalóságba, hanem áttörés az örökkévalóságba. Krisztus a halál legyőzője.

A halál fölött aratott győzelmét feltámadása csak megpecsételte, a halált tulajdonképpen halálával győzte le. Halálával szerezte meg számunkra bűneink bocsánatát s ezzel felszabadított a halál törvénye alól, mely szerint a bűn zsoldja a halál. Akinek bűne megbocsátott, az immár feltámadott a halálból az örök életre.

Mondd, volt neked már ilyen húsvédod?

4. Végül a húsvéti hitről szól még pár alázatos szót az apostol.

Közben felkelt már egészen a nap. Sugárözönében hárman rohannak a sír felé: Mária Magdaléna, János és Péter. Elöl János szalad. Viszik fiatal, fürgé lábai, de talán méginkább a Krisztus szerelme. Utána Péter siet. Nemcsak a kora miatt lassúbb a járása, talán az is hátráltatja, hogy közben eszébe jut: Ha mégis ott van valahol Jézus holtteste a sír mélyén, hogyan fogok én találkozni annak a holttestével, akiről esküdözve azt állítottam, hogy soha sem ismertem őt? Leghátul bizonytalansággal a kifulladás, lihegő Mária Magdaléna iparkodik. Hárman látják ugyanazt a húsvétiényt. Mária Magdaléna azt mondja: Elvitték az Urat. Péter nem talál az egészre magyarázatot. Nem hiszi, hogy elvitték volna, de nem tud feleletet adni arra a kérdésre, hogy hát akkor hová lett, csak magában csodálkozik a dolgon (Luk 24,12). János azonban hiszi, hogy feltámadott a halálból (8.v.). Vajon mi viszi őt hitre? Elcsodálkoztok, ha megmondom: A sírban talált rend. A gondos rend világosan mutatja, hogy itt nem történt holttest rablás. Az otthagyt halotti lepedők és fejkendő arról beszél neki, hogy aki itt volt, annak nincs többé szüksége halotti lepelre. Döntő lehet számára, hogy hol van a lepedő, s hol a fejkendő. Külön fel is jegyzi. Arról, ahogyan szépen össze vannak hajtva a lepedők, s külön összegöngyölítve a fejre való keszkenő, ráismer a Jézus rendjére. Így szokta ő a ruháját rendbe rakni minden este. Ő volt itt. Ő ment el innen. Élve ment el. Feltámadott!

Jöjj, álljunk lélekben a húsvéti üres sír mellé, emlékezzünk az ígére, a feltámadást ígérő írásokra, s csillogó szemmel ezzel menjünk haza a mieinkhez: Feltámadott az Úr! Bizonytalansággal feltámadott! Vele együtt rajtam sincs többé hatalma a halálnak! Ámen.